

## **ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

### **до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо проведення державної реєстрації шлюбу засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг»**

#### **1. Мета**

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо проведення державної реєстрації шлюбу засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг» (далі – проект акта) розроблено з метою законодавчого врегулювання можливості проведення державної реєстрації шлюбу засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі – Портал Дія).

#### **2. Обґрунтування необхідності прийняття проекту акта**

Право на шлюб закріплене у статті 51 Конституції України, відповідно до якої шлюб ґрунтується на вільній згоді жінки і чоловіка. Кожен із подружжя має рівні права і обов'язки у шлюбі та сім'ї. Засади шлюбу, особисті немайнові та майнові права і обов'язки подружжя визначає Сімейний кодекс України. Державна реєстрація шлюбу встановлена для забезпечення стабільності відносин між жінкою та чоловіком, охорони прав та інтересів подружжя, їхніх дітей, а також в інтересах держави та суспільства. Згідно зі статтями 21, 28 зазначеного Кодексу шлюбом є сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у державному органі реєстрації актів цивільного стану. Заява про реєстрацію шлюбу подається жінкою та чоловіком особисто до будь-якого органу державної реєстрації актів цивільного стану за їхнім вибором. Державна реєстрація актів цивільного стану, зокрема шлюбу, проводиться органами державної реєстрації актів цивільного стану шляхом складання актового запису цивільного стану в електронному вигляді у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян та на паперових носіях. Про факт державної реєстрації акта цивільного стану органами державної реєстрації актів цивільного стану видається відповідне свідоцтво (частини друга статті 9, частина перша статті 12, частина перша статті 18 Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану»).

Відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» в Україні з 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року введено воєнний стан. У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України багато людей змушені були покинути свої домівки та опинитися у різних куточках країни та/або за її межами. З огляду на

викладене, виникає проблема у фізичній присутності під час державної реєстрації шлюбу.

Відтак, потребує законодавчого врегулювання питання державної реєстрації шлюбу без особистої присутності осіб з метою створення умов для забезпечення реалізації гарантованого державою права на шлюб. Оскільки чинне законодавство не передбачає надання такої послуги в електронній формі без особистої присутності наречених, було запропоновано реалізувати її впровадження шляхом проведення експериментального проекту.

29 березня 2024 року Кабінетом Міністрів України було прийнято постанову № 345 «Про реалізацію експериментального проекту щодо проведення державної реєстрації шлюбу в електронній формі» (далі – Постанова), якою затверджено Порядок реалізації експериментального проекту щодо проведення державної реєстрації шлюбу в електронній формі (далі – Порядок).

Вказаний Порядок визначає процедуру реалізації експериментального проекту щодо проведення державної реєстрації шлюбу в електронній формі засобами Порталу Дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія) (далі – послуга “Шлюб онлайн”) та включає проведення державної реєстрації шлюбу, організацію та проведення індивідуального обряду державної реєстрації шлюбу в електронній формі, доставку та вручення свідоцтва про державну реєстрацію шлюбу.

Відтак, Міністерством цифрової трансформації, у визначений Постановою термін, було забезпечено технічну можливість проведення державної реєстрації шлюбу в електронній формі згідно з Порядком, засобами Порталу Дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія), у тому числі проведення відеоконференцій в режимі реального часу з використанням програмних засобів інформаційно-комунікаційних систем.

Разом з тим, відповідно до абзацу третього пункту 7 § 32 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 950, строк реалізації експериментального проекту не повинен перевищувати двох років. Керівник органу, який є головним розробником, інформує про необхідність внесення змін до законодавчих актів за результатами реалізації експериментального проекту (абзац восьмий пункту 7 § 32 Регламенту Кабінету Міністрів України).

Враховуючи викладене, а також зважаючи на позитивні результати реалізації експериментального проекту щодо проведення державної реєстрації шлюбу в електронній формі, виникла необхідність законодавчого врегулювання відповідних правовідносин, що також сприятиме подальшій цифровізації сфери державної реєстрації актів цивільного стану.

За час реалізації експериментального проекту понад 66 тис. пар зареєстрували Шлюб онлайн. Для надання послуги відкрито цифрові офіси державної реєстрації актів цивільного стану у містах Києві, Львові та Дніпрі.

### **3. Основні положення проекту акта**

Проект акта розроблений з метою врегулювання на законодавчому рівні можливості проведення державної реєстрації шлюбу в електронній формі засобами Порталу Дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія).

Проектом акта пропонується внести зміни до Сімейного кодексу України та Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану», якими, зокрема, передбачається:

запровадження можливості подання заяви та проведення державної реєстрації шлюбу в електронній формі;

визначення окремих особливостей проведення державної реєстрації шлюбу в електронній формі;

уточнення окремих положень щодо державної реєстрації шлюбу.

### **4. Правові аспекти**

Правовідносини у зазначеній сфері регулюються Сімейним кодексом України та законами України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану», «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», «Про адміністративні послуги», «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг».

### **5. Фінансово-економічне обґрунтування**

Прийняття проекту акта не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України.

### **6. Позиція заінтересованих сторін**

Проект акта потребує проведення громадського обговорення відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

## 7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

## 8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта забезпечить врегулювання можливості проведення державної реєстрації шлюбу в електронній формі засобами Порталу Дія, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія).

| Заінтересована сторона                                                                              | Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону | Пояснення очікуваного впливу                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Громадяни, які звертаються за отриманням послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану | Позитивний                                      | Забезпечено можливість отримання послуги з державної реєстрації шлюбу в електронній формі на законодавчому рівні. |
| Держава                                                                                             | Позитивний                                      | Законодавчо врегульовано проведення державної реєстрації шлюбу в електронній формі.                               |

**Міністр цифрової трансформації  
України**

\_\_\_\_\_ 2026 р.

**Оксана ФЕРЧУК**